

Učinkovita vještina samoobrane u svim uvjetima

Na mnoge načine, E.W. Barton-Wright je bio ispred svoga vremena. Bio je jedna od prvih osoba koja je podučavala u Europi neku od japanskih borilačkih vještina, a neki povjesničari govore da je bio i prvi. Bio je prvi instruktor koji je kombinirao znanja iz samoobrane različitih vještina Azije i Europe i prvi koji je organizirao takmičenja između različitih stilova borilačkih vještina, u početku boksa i hrvanja protiv

majstora Ju-Jitsu, te time započeo organiziranje prvih MMA takmičenja. Bio je inovator različitih metoda treniranja i kreator načina treniranja u kojem se manje grupe vježbača rotiraju između nekoliko instruktora, danas poznatog načina treniranja pod nazivom kružni trening. Također, bio je prvi začetnik tečajeva samoobrane za žene, kao i jedan od prvih začetnika raznih načina liječenja elektroterapijom

David "Sensei" Stainko, prof. kineziologije

Vještinu samoobrane Bartitsu osmislio je engleski željeznički inženjer Edward William Barton-Wright u Londonu 1898 godine. Vještina je vrlo brzo postala iznimno popularna u ondašnjoj Engleskoj te je čak nekoliko godina bila vodeća i najpopularnija vještina samoobrane kako među gospodom (u plemstvu), tako i među građanstvom onoga doba. Njen tvorac Edward William Barton-Wright je sa svojim inovativnim idejama o načinima vježbanja različitih borilačkih vještina, kao i po svom znanju samoobrane, bio daleko ispred svoga vremena.

Edward William Barton-Wright

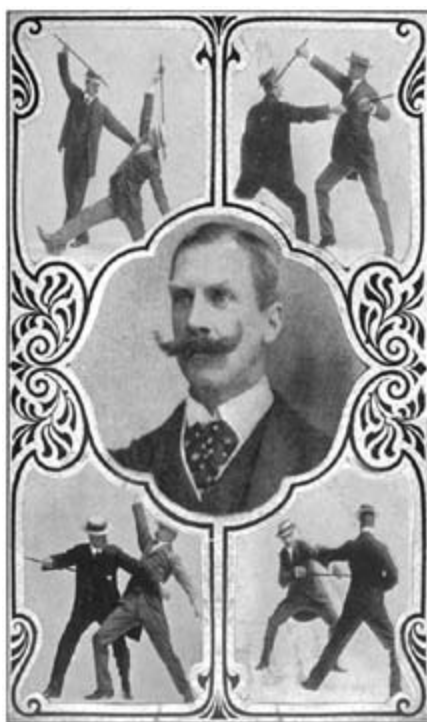
Edward William Wright je rođen 8. studenoga 1860. godine u Indiji, u mjestu Bangalore, kao treće od šestoro djece željezničkog inženjera Williama Barton Wrighta i njegove žene Jane (zване Jessie). Nakon njihova povratka u Englesku, početkom 1880. godine Edward je započeo sa svojim školovanjem, da bi se kasnije školovao u Francuskoj i Njemačkoj.

Slijedeći očevu tradiciju, Edward započine raditi najprije kao željeznički radnik, da bi napredovao u zvanje civilnog inženjera te nadglednika radova na izgradnji željeznice.

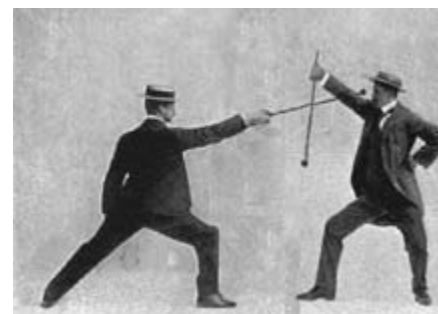
Radio je kao inženjer za željezničku i minersku kompaniju u mnogim zemljama svijeta, poput Egipta, Portugala, Malezije, Singapura i Japana. Godine 1892. Edward preuzima puno očevu prezime i naziva se Edward William Barton-Wright.

Edward je bio izrazito visok te snažan muškarac, kao i veliki ljubitelj različitih borilačkih vještina. Već od svoje rane mladosti vježbao je razne borilačke vještine kako u Engleskoj (hrvanje i boks), tako i u Francuskoj (francuski boks i vještinu La cane i mačevanje) te Njemačkoj (mačevanje i hrvanje).

Godine 1895., radeći u Japanu kao željeznički inženjer bio je neko vrijeme stacioniran u mjestu Kobe, gdje je kao zaljubljenik u borilačke vještine započeo vježbati vještinu Shinden-Fudo Ryu Ju-Jitsu. Nešto kasnije, Edward je počeo vježbati i s profesorom Jigoro Kanom, osnivačem modernog juda i utemeljiteljem vještine – Kodokan Judo. Godine 1898., Edward William Barton-Wright, nakon što je proveo nešto više od tri godine radeći u Japanu i vježbajući borilačke vještine, vraća se u Englesku. Osmislio je "New Art of Self

Za svoju novu vještinu, E.W. Barton-Wright je izabrao najbolje i najučinkovitije elemente samoobrane od mnogih borilačkih vještina koje je vježbao i uklopio ih u jednu jedinstvenu cjelinu, te tako osmislio novu vještinu samoobrane koju je nazvao – Bartitsu

Defence” (novu vještinu samoobrane), te je postepeno i započeo s obukom zainteresiranog stanovništva Londona. Edward je naglašavao da će im predstaviti novi stil samoobrane, čije su tehnike po njegovom mišljenju iznimno učinkovite kod brze i samouvjerene osobe.

Za svoju novu vještinu, E.W. Barton-Wright je izabrao najbolje i najučinkovitije elemente samoobrane od mnogih borilačkih vještina koje je vježbao i uklopio ih u jednu jedinstvenu cjelinu, te tako osmislio novu vještinu samoobrane koju je nazvao - Bartitsu.

E. W. Barton-Wright je definirao svoju vještinu Bartitsu kao učinkovitu vještinu samoobrane u svim uvjetima. Sam naziv vještine Bartitsu, kreirao je kombinirajući i povezujući svoje prezime i vještinu Ju-Jitsu.

Od 1899. do 1903. godine, Edward je vodio školu samoobrane koju je nazvao Bartitsu Academy of Arms and Physical Culture, a koju su svi članovi uglavnom neformalno nazivali - Bartitsu Club. Klub je bio smješten na adresi 67 B- Shaftesbury Avenue in Soho (London). E. W. Barton-Wright je svoju vještinu Bartitsu reklamirao i pišući razne članke o samoobrani za mnoge ondašnje magazine kao primjerice za Pearson's magazine i Sandow's magazine, ali i neke druge. Također, davao je i česte intervjuje te organizirao razne prikaze Bartitsu vještine na mnogim mjestima u Londonu poput St. James's Hall,

Oxford Town Hall, Mechanics Institute Hall, kao i nekim drugim manje poznatim dvoranama.

Učestalom korespondencijom s profesorom Jigoro Kanom, ali i koristeći se nekim drugim kontaktima i poznanstvima u Japanu, Barton-Wright je angažirao instruktore majstore juda i ju-jitsa iz Japana K. Tani, S. Yamamoto i mladog majstora Yukio Tani, da dođu kao instruktori u London u njegov Bartitsu klub. Njima se nešto kasnije pridružio i majstor Sadukazu Uyenishi. Barton-Wright tu nije stao već je angažirao i poznatog švicarskog instruktora Pierre Vigny majstora vještine Savate (francuski boks) i La cane vještine, kao i poznatog majstora hrvanja Armand Cherpillod majstora Schwingen stila hrvanja, da također dođu u njegov Bartitsu klub kao instruktori.

E.W. Barton-Wright je u jednom dijelu svoga kluba namijenio prostor za grupu članova koja je izučavala razne povijesne vrste mačevanja (historical fencing enthusiasts), kako s jednim mačem, tako i s dva mača tj. mačem i bodežom. Instruktor te grupe bio je kapetan Alfred Hutton. Također, u jednom manjem dijelu kluba, kao dio za pripremu ali i određenu terapiju svojih članova, E. W. Barton-Wright je koristio razna elektroterapijska pomagala koja su se koristila za terapiju toplinom, razne terapije vibracijama, terapiju svjetlima, pa čak i neku vrstu terapije s malom dozom radijacije. U svom klubu Barton-Wright je prvi u svijetu osmislio posve nov i moderan način treninga koji je danas poznat kao metoda treninga nazvana kružni trening ili kružna metoda treninga.

U toj kružnoj metodi, osobe su išle od jednog do drugog instruktora (različitih borilačkih stilova) i tako prvo vježbale po francuskoj (švicarskoj) metodi, pa japanskoj, njemačkoj, i na kraju engleskoj metodi samoobrane. Instruktori kluba Bartitsu su prihvaćali i razne pozive za borbe (takmičenja) u Londonu i okolici, u kojima su s lakoćom pobjeđivali sve svoje suparnike. Organizirajući takva takmičenja, kao i borbe između majstora različitih stilova borbe, kao primjerice između boksača (ili hrvača) i majstora Ju-Jitsu vještine, Barton-Wright je bio začetnik danas vrlo poznatog i popularnog načina borbe

pod nazivom MMA (Mixed Martial Arts). Također, u svom klubu Barton-Wright je prvi organizirao i javno započeo s tečajevima samoobrane za žene.

Bartitsu klub je svoj najveći prosperitet i popularnost imao od 1900. do 1902. godine, nakon čega su počele razne nesuglasice i trzavice u radu unutar kluba, kao i želje za dominacijom i prevlašću instruktora pojedinih vještina. Pojedini su majstori tražili da im se plati za njihov rad daleko veća naknada od onoga što im je on u tom trenutku mogao platiti. Nesuglasice su postigle svoj vrhunac kada se je Barton-Wright posvađao i potukao s jednim od svojih najslavnijih instruktora Yukio Taniem. Ubrzo nakon toga, u ožujku 1903. godine, E.W. Barton-Wright je zauvijek zatvorio svoj Bartitsu klub.

Tani, Uyenishi i Vigny su nešto kasnije otvorili svoje škole (klubove) za samoobranu u Londonu. Za to vrijeme Barton-Wright je nastavio sa svojim radom na elektroterapiji te je postepeno proširio posao i prestao davati instrukcije iz samoobrane. Iako je 1920. u Indiji izvjesni oficir Henry G. Lang davao instrukcije iz vještine Bartitsu, nakon nekog vremena, slava borilačke vještine Jiu-Jitsu je totalno izbacila iz upotrebe vještinu Bartitsu, koja pomalo odlazi u zaborav.

Vještina kojom se služio Sherlock Holmes

Vještina Bartitsu bi možda zauvijek bila zaboravljena da je u jednom odlomku u svojoj knjizi ne spominje pisac Sir Arthur Conan Doyle pišući o avanturama poznatog detektiva Sherlocka Holmesa. Godine 1903. Conan Doyle ponovno vraća svojeg junaka Holmesa u novu priču The Adventure of the Empty House, u kojoj Holmes objašnjava pobjedu u borbi protiv profesora Moriartya (koja se odvijala na Reichenbach Falls) opisujući je riječima da je pobijedio u borbi koristeći se znanjem vještine Baritsu, japanske vještine hrvanja i samoobrane koja mu je vrlo često bila od koristi.

Iako je pisac Doyle pogreškom preimenovala vještinu samoobrane Bartitsu u Baritsu, ta je pogreška ipak bila dovoljna da probudi maštu i ponovno pokrene interes čitalaca za ovu vještinu, prvo među obožavateljima knjiga o avanturama detektiva Sherlocka Holmesa, a zatim i među mnogim drugim poklonicima različitih boričkih vještina i načina samoobrane. Ta

Bartitsu klub je svoj najveći prosperitet i popularnost imao od 1900. do 1902. godine, nakon čega su počele razne nesuglasice i trzavice u radu unutar kluba, kao i želje za dominacijom i prevlašću instruktora pojedinih vještina

je određena misterija, kao i želja saznanja pravog naziva vještine samoobrane kojom se je služio slavni detektiv Holmes, obilježila ostatak 20 stoljeća.

Danas se u mnogim serijama i filmovima o avanturama engleskog detektiva Sherlock Holmesa, koriste se određeni zahvati iz samoobrane koje je osmislio Barton-Wright, i time populariziraju taj već zaboravljeni, a po nekima i izgubljeni način samoobrane za gospodu Bartitsu - The lost Martial Art of Sherlock Holmes.

E.W. Barton-Wright je do kraja života radio kao svojevrsan terapeut

specijaliziran za razne inovativne oblike terapija za liječenje raznih tegoba toplinom, svjetlima i elektroterapijom.

Godine 1950., zapao je u novčane gubitke i tada za njega počinje vrlo loše razdoblje u životu. Upravo tada, svijetu ga je ponovno otkrio japanski judo majstor Gunji Koizumi koji ga je intervjuirao za časopis Budokwai, te ga ponovno predstavio kao začetnika vještine samoobrane za gospodu Bartitsu na velikom skupu u Londonu. Na žalost, već slijedeće godine 1951, E. W. Barton-Wright umire, u dobi od devedeset godina. Pokopan je na groblju Kingston (Surrey) u neoznačenom grobu za siromašne.

Danas, mnogi ljubitelji različitih boričkih vještina, kao i ljubitelji knjiga i filmova o detektivu Sherlocku Holmesu, ponovno otkrivaju životnu priču o majstoru boričkih vještina E.W. Bartonu-Wrightu i njegovoj vještini samoobrane Bartitsu. U mnogim zemljama otvaraju se klubovi u kojima instruktore navodno podučavaju vještinu Bartitsu, reklamirajući je kao suvremeni oblik samoobrane za gospodu, ili kao zaboravljenu vještinu samoobrane kojom se služio slavni detektiv Sherlock Holmes. Nažalost, u tim klubovima, većina instruktora vještine samoobrane Bartitsu su ustvari samozvani stručnjaci među kojima mnogi nisu nikada vježbali savate (francuski boks) ili vještinu La cane, pa čak niti boks, hrvanje ili Ju-Jitsu. Njihova vještina samoobrane svodi se tek na nekoliko zahvata u kojima se osoba brani pomoću štapa za hodanje ili kišobrana, a što je vrlo malo u odnosu na širinu tehnika koje je koristio E.W. Barton-Wright u svojoj vještini samoobrane Bartitsu.

Među mnoštvom instruktora samoobrane, vjerujemo da će se naći i oni koji vježbaju prema napatku E.W. Bartonu-Wrighta, i da će na taj način sačuvati od zaborava uspomenu na njega, kao i uspomenu na njegovu vještinu. ■